

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J. J.**, bývajúceho v M., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. D. D., advokátom, so sídlom v P., **2/ M. J.**, bývajúceho v M., **3/ E. J.**, bývajúcej v M., proti žalovanému **Ing. M. P.**, bývajúcemu v B., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. E. H., advokátkou, AK so sídlom v P., **o zrušenie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 5 C 721/1997, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30.septembra 2010 sp. zn. 4 Co 89/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu 1/ **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 10. apríla 2003 č.k. 5 C 721/1997-117 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k časti pkn. parc. č. X. a pkn. parc. č. X. tak, že do vlastníctva žalobcov 1/, 2/, 3/ prikázal v podiele 1/3 k celku u každého parc. K.X.K. – zastavaná plocha, dvor o výmere 431 m² a parc. K.K. – záhrada o výmere 185 m², tak, ako sú zakreslené na geometrickom pláne Ing. L. zo dňa 21.3.2003 overenom 24.3.2003 Ing. M. a 31.3.2003 Ing. R.. Do vlastníctva žalovaného prikázal v celosti parcelu K.K. – ostatná plocha o výmere 148 m² a parcelu K.X.K. – zastavaná plocha, dvor o výmere 404 m² tak, ako sú zakreslené na geometrickom pláne Ing. L. zo dňa 21.3.2003, overenom dňa 24.3.2003 Ing. M. a 31.3.2003 Ing. R.. V prospech žalobcov 1/, 2/ a 3/ zriadil vecné bremeno spočívajúce v ich oprávnení prechádzať pešo a povozom cez parcelu K.X.K. tak, ako je zakreslené na uvedenom geometrickom pláne v šírke 4,00 m a 4,31 m a v prospech žalovaného vecné bremeno spočívajúce v oprávnení prechádzať pešo a povozom cez parcelu

K.X.K. tak, ako je zakreslená na uvedenom geometrickom pláne. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 30. septembra 2010 sp. zn. 4 Co 89/2008 na odvolanie žalobcov pripustil späťvzatie žaloby žalobcov 2/ a 3/ o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti K. parc. č. X. zast. plochy a nádvorí o výmere 742 m² nachádzajúcej sa v kat. úz. M. zapísanej na LV č. X., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z 10. apríla 2003 č.k. 5 C/721/1997-117 vo výroku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov k parc. č. X. vo vzťahu medzi žalobcami 2/, 3/ a žalovaným a vo výroku o zriadení vecného bremena v prospech žalobcov 2/ a 3/ cez K. parc. č. X. zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k K. parc. č. X. zapísanej na LV č. X. kat. úz. M. zmenil tak, že podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. M. K. parc. č. X. o výmere 742 m² zast. plochy a nádvorí zapísanej na LV č. X. zrušil a vyporiadal tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu 1/ prikázal novovytvorenú K. parc. č. X. o výmere 356 m² zast. plochy, geometrickým plánom Ing. L. zo dňa 24.6.2010 overenom dňa 2.7.2010 pod č. X. Správou katastra P. a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal novovytvorenú K. parc. č. X. o výmere 432 m² zast. plochy geometrickým plánom Ing. L. zo dňa 24.6.2010 overeným dňa 2.7.2010 pod č. X. Správou katastra P.. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 190 eur, do troch dní.

V prospech žalobcu 1/ zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a prejazdu autom cez K. parc. č. X. tak, ako je zakreslené na geometrickom pláne Ing. V. L. z 24.6.2010, overenom dňa 2.7.2010 pod č. X. v šírke 4,21 m a 3,71 m a v prospech žalovaného zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo cez K. parc. č. X. tak, ako je zakreslené na geometrickom pláne Ing. V. L. z 24.6.2010, overenom dňa 2.7.2010 pod č. X. v šírke 3,71 m a 3,05 m. Vyslovil, že geometrický plán Ing. V. L. zo dňa 24.6.2010, overený dňa 2.7.2010 pod č. X. Správou katastra P. sa stáva súčasťou tohto rozsudku. Žalobcovi 1/ a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Krajského súdu v Trenčíne trovy štátu každý vo výške 23,89 eur, do troch dní a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia v časti, v ktorej rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil uviedol, že v dedičskom konaní po neb. matke A. J.

nadobudol spoluvlastnícky podiel v jednej polovici k K. parc. č. X. žalobca 1/. Žalobcovia 2/ a 3/ z uvedeného dôvodu vzali žalobu späť. Preto bolo podľa § 208 O.s.p. späťvzatie žaloby žalobcov 2/ a 3/ v tejto časti pripustené, rozsudok súdu prvého stupňa týkajúci sa zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva k tejto parcele vo vzťahu medzi žalobcami 2/, 3/ a žalovaným a vo výroku o zriadení vecného bremena v prospech žalobcov 2/ a 3/ cez K. parc. č. X. zrušený a v tejto časti bolo konanie zastavené. K veci samej v odôvodnení rozsudku uviedol, že odvolacie námietky žalobcu 1/ boli nedôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bol z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov vecne správny. K zmene napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa pristúpil len z dôvodu, že podľa stavu v čase rozhodovania odvolacieho súdu na strane žalobcov vystupoval ako účastník konania iba žalobca 1/ a z dôvodu, že znalkyňa Ing. L. v geometrickom pláne z 24. júna 2010 spresnila výmeru K. parc. č. X. a zakreslila právo prechodu cez parc. č. X. aj v prospech žalovaného. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a § 243d ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca 1/, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť v časti, pokiaľ žalovanému bola prikázaná do výlučného vlastníctva K. parc.č.X., pokiaľ mu bolo zriadené vecné bremeno práva prechodu cez parc. č. X. a bol zaviazaný na plnenie a v časti, v ktorej jemu bolo zriadené vecné bremeno práva prechodu a prejazdu cez parc. č. X.. V odôvodnení výslovne uviedol, že jeho dovolanie nesmeruje proti výroku rozsudku, v ktorej mu súd prikázal do jeho výlučného vlastníctva parc. K. X., ale ním napáda, že „na parc. X. je zriadené vecné bremeno pre žalovaného, ktoré vedie ku vchodu do jeho rodinného domu“. Uviedol, že v tejto časti odvolací súd rozhodol nedôvodne, keď sa nepresvedčil o tom, že žalovaný v súčasnosti (ani v minulosti) nikdy nevyužíval prechod cez tento pozemok na svoju parcelu X. X. Vytýkal odvolaciemu súdu, že nevykonal ohliadku na mieste samom a že takýmto rozhodnutím len umožnil vznik ďalších sporov medzi ním a žalovaným. Konanie pred odvolacím súdom je tak postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, podmienky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku upravujú ustanovenia § 238 O.s.p.

Dovolanie je zásadne prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Žalobca 1/ prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p., keďže bol toho názoru, že odvolacím súdom bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený (odvolací súd výslovne uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa „zmeňuje takto“...).

Súdna prax už opakovane konštatovala, že prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je založená na zásade diformity (rozdielnosti). O rozdielnosť rozhodnutí ide vtedy, keď súdy posúdili okolnosti významné pre meritórne rozhodnutie veci odlišne. To znamená, že ide o rozdielne konštituovanie alebo deklarovanie práv a povinností v právnych vzťahoch účastníkov. Pre posúdenie, či ide o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu nie je preto rozhodujúce to, ako odvolací súd sformuloval výrok svojho rozsudku,

(či ho formálne označil ako zmeňujúci, hoci v skutočnosti ide o potvrdzujúci rozsudok), prípadne ako v dôvodoch označil ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorých pri rozhodnutí postupoval (či rozhodol podľa § 219 O.s.p. alebo § 220 O.s.p.).

Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade nejde o rozsudok, ktorým by odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa.

Z porovnania rozsudkov okresného a krajského súdu totiž nevyplývajú žiadne obsahové odlišnosti z hľadiska úpravy práv a povinností účastníkov právneho vzťahu. „Zmena“ výroku rozsudku odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa strany pôvodných žalobcov bola vyvolaná len tým, že v dedičskom konaní po neb. matke A. J. nadobudol spoluvlastnícky podiel v jednej polovici k K. parc. č. X. žalobca 1/. Podielové spoluvlastníctvo bolo preto možné zrušiť a vyporiadať už len medzi žalobcom 1/ a žalovaným. Pokiaľ odvolací súd podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnosti parc. č. X. zrušil a vyporiadal, oproti výroku rozsudku okresného súdu sa však v konštituovaní práv a povinností právneho vzťahu nič nezmenilo (odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa toto spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal ho rovnakým spôsobom ako súd prvého stupňa). O rozdielne rozhodnutia nejde ani vo výrokoch, ktorými odvolací súd zriadil vecné bremená spočívajúce v práve prechodu v prospech žalobcu 1/, resp. v prospech žalovaného. Ani v týchto výrokoch odvolací súd neposúdil okolnosti významné pre meritórne rozhodnutie veci odlišne od súdu prvého stupňa. Odvolací súd výrok rozsudku, týkajúci sa zriadenia vecného bremena v prospech žalovaného, oproti výroku v rozsudku súdu prvého stupňa, iba spresnil o rozsah šírky, ktorý v pôvodnom geometrickom pláne Ing. V. L. nebol zakreslený. Samotné právo zriadené týmto rozsudkom v prospech žalovaného, odvolací súd upravil v porovnaní s rozsudkom okresného súdu, úplne rovnako. Vecná zhoda oboch rozsudkov napokon vyplýva aj z ich odôvodnenia.

So zreteľom na uvedené dovolací súd nepovažoval rozsudok krajského súdu napadnutý dovolaním z hľadiska ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. za zmeňujúci (proti ktorému by bolo dovolanie bez ďalšieho prípustné), ale za rozsudok, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdené. Podmienky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku preto skúmal v zmysle § 238 ods. 2 a 3 O.s.p.

Odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci v rozsudku z 28. februára 2008 sp. zn. 4 Cdo 11/2007. Rozhodol plne v intenciách tohto

zrušujúceho rozsudku. Dovolateľ napokon v dovolaní túto skutočnosť ani nenamietal. Dovolanie preto podľa § 238 ods. 2 O.s.p. nie je prípustné. Nejedná sa o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. O.s.p. Dovolanie preto ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. nie je prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom trpelo niektorou z nich. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa § 237 O.s.p. prípustné nie je.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd nevykonal dôkaz ohliadkou miesta samého, treba uviesť že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci aj využil (nebolo mu odňaté). Rozhodnutie o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, Občiansky súdny poriadok ponecháva súdu. Odvolací súd preto svojim postupom dovolateľa nevylúčil z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu 1/ smerovalo proti takému rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je (§ 238 ods. 2 a 3 O.s.p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia krajského súdu.

Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová